

Onder de Hoge Bescherming van Hare Majesteit Koningin Elisabeth en onder de Bescherming van het Ministerie van Nationale Opvoeding en Cultuur.

Sous le Haut Patronage de Sa Majesté la Reine Elisabeth et sous le Patronage du Ministère de l'Education Nationale et de la Culture.

AUDITORIUM — VRIJDAG 20 JULI — VENDREDI 20 JUILLET

Koncert van Weense Muziek

Concert de Musique Viennoise

HET GROOT LYRISCH ORKEST
VAN DE B.R.T.

LE GRAND ORCHESTRE LYRIQUE
DE LA B.R.T.

Dir. JOZEF VERELST

Met de medewerking van

Avec le concours de

MARIE-JEANNE MARCHAL

sopraan — soprano

MURRAY DICKIE

ténor

RENE COSTY

violist — violoniste

PROGRAMMA — PROGRAMME

EERSTE GEDEELTE

MOZART

(1756-1791)

1. Ouverture tot Figaro's Bruiloft (K.V. 492)

De ouvertures van Mozart zijn veel meer dan korte stukjes welke voor een opera worden uitgevoerd om in stemming te komen. Ze zijn ook niet samengesteld uit de belangrijkste thema's, ze tekenen het karakter, het kader in enkele vlotte trekken die steeds van een verbluffende juistheid zijn. De ouverture tot «Figaro's bruiloft» is een prachtig voorbeeld daarvan.

2. Concerto nr. 3 in G voor viool en orkest (K.V. 216)

kadens René Costy

ALLEGRO

ADAGIO

RONDO

RENE COSTY

Mozart schreef zijn vijf vioolconcerto's tussen april en december van het jaar 1775. Hij was toen negentien jaar oud. Hoewel de eerste twee concerti slechts een drietal maanden eerder ontstonden dan de drie volgende, toch is het verschil verrassend. De concerti in Sol, Re en La (K.V. 216, 218 en 219) openbaren reeds Mozart's diepste en hoogste waarden.

Het Adagio van het concerto in Sol wordt door de vioolen met de demper op gespeeld waardoor aan de melodie die onmiddellijk door de soloviool wordt voorgedragen, een nog onwezenlijker schoonheid wordt gegeven.

Het opspringende thema van het rondo zet een buitengewoon fijnverscheiden deel in. Even wordt het speelse door een inbekoorlijk Andante van een dertiental maten onderbroken, om dan met een allerliefste volkse melodie voortgezet te worden. Het einde komt geestig en onverwacht.

3. «Un'aura amorosa» - Aria van Ferrando

UIT «COSI FAN TUTTE»

Aria van Tamino

UIT «DE TOVERFLUIT»

«Konstanze» - Aria van Belmonte

UIT «DE ONTVOERING UIT HET SERAIL»

«Il mio tesoro» - Aria van Don Ottavio

UIT «DON JUAN»

MURRAY DICKIE

4. Kleine Nachtmuziek - (Serenade voor strijkorkest) (K.V. 525)

ALLEGRO

ROMANZE (ANDANTE)

MENUETTO (ALLEGRETTO)

RONDO (ALLEGRO)

In Mozart's tijd gebeurde het heel vaak dat jonge mannen hun geliefde's avonds met muziek kwamen huldigen. Was de jongeling minder goed begoederd dan zong en speelde hij zelf, beschikte hij over wat geld dan huurde hij een klein orkest.

Aldus ontstond een nieuwe kunstvorm «de serenade» waaraan bijna alle komponisten uit die tijd aandacht hebben besteed. Die serenades dienden dan wel niet meer om onder het balkon van een schone te worden uitgevoerd, de bezetting echter bleef intiem.

Mozart schreef een hele reeks serenades waaronder de meeste voor een belangrijker bezetting werden opgevat en ook uit veel meer dan vier delen bestaan. Vandaar dan ook dat de serenade in Sol K.V. 525, een «kleine» nachtmuziek wordt genoemd.

TWEEDE GEDEELTE

1. Perpetuum mobile (op. 257)

Joh. Strauss Jr
(1825-1899)

In 1844 richtte Johann een eigen orkest op naast dat van zijn vader. Na diens dood nam hij de leiding van zijn vader's ensemble over en maakte er een beroemde formatie van. Tijdens zijn leven kende Johann jr de grootste successen met zijn walsen en operettes waaronder meesterwerken als «De Zigeunerbaron» en «De Vledermuis».

Hij maakte grote concertreizen onder meer naar Boston waarvoor hem honderd duizend dollar werden aangeboden, som die vooraf op de rekening van een Weense bank werd gestort.

Van «De mooie blauwe Donau», een oorspronkelijk voor mannenkoor geschreven wals, werden in het jaar van ontstaan niet minder dan een miljoen exemplaren gedrukt !!!

2. Liebesleid Liebesfreud

Fritz Kreisler
(1875 - februari 1962)

RENE COSTY

Fritz Kreisler wordt algemeen aangezien als één der grootste violisten van onze tijd. Als komponist maakt hij naam met een groot aantal kleine, effektvolle knap geschreven stukken die hij een hele tijd liet doorgaan als zijnde bewerkingen van «oude meesters»!!

Liebesleid en Liebesfreud zijn charmante, technisch zeer knap geschreven werken voor piano en viool. De tema's zijn ontleend aan oude Weense melodieën.

3. Het Land van de Glimlach - ouverture

Franz Lehár
(1870-1948)

Franz Lehár werd te Komorn, in Hongarije geboren als zoon van een Oostenrijks kapelmeester. Kort voor de opvoering van zijn wereldberoemde operette «Het Land van de Glimlach» (1905) was hij nog muziekmeester in een Oostenrijks regiment.

«Het land van de Glimlach» is een omverwering van «Die Gelbe Jacke» een operette die in 1923 het licht zag doch eerst in haar nieuwe gedaante een geweldige bijval zou kennen zes jaar later.

Zijn ongeveer dertig operettes munten uit door een ongemene melodische rijkdom.

4. a) Twee fragmenten uit «De Vleidermuis»

Johann Strauss

Mein Herr Marquis

Spiel ich die Unschuld vom Lande

b) Frühlingsstimmen

c) Geschichten aus dem Wienerwald

MARIE-JEANNE MARCHAL

•
PREMIERE PARTIE

MOZART

(1756-1791)

1. «Les Noces de Figaro» ouverture (K.V. 492)

Les ouvertures de Mozart ne sont pas seulement de courts morceaux qu'on exécute avant un opéra pour mettre le public dans l'ambiance. Elles ne sont pas non plus composées des thèmes principaux de l'opéra, mais décrivent le caractère de ce que sera l'œuvre — tout en la situant — en quelques traits rapides d'une justesse surprenante. Une magnifique illustration de ce qui précède, c'est l'ouverture des «Noces de Figaro».

2. Concerto no 3 en Sol majeur pour violon et orchestre (K.V. 216) cadences René Costy

ALLEGRO

ADAGIO

RONDO

RENE COSTY

Mozart écrivit ses cinq concertos de violon entre avril et décembre 1775. Il avait alors 19 ans. Bien que les deux premiers concertos n'aient vu le jour que quelque trois mois avant les trois suivants, la différence est étonnante. Les concertos en sol, en ré et en la (K.V. 216, 218 et 219) révèlent déjà les valeurs mozartiennes les plus profondes.

L'adagio du concerto en sol est joué en sourdine par les violons, ce qui enveloppe la mélodie exposée par le violon solo d'une beauté plus irréelle encore.

Le thème si joyeux du rondo introduit une partie extrêmement nuancée. Un andante très séduisant interrompt pendant quelque treize mesures le ton badin, que prolonge ensuite une mélodie populaire tout à fait charmante. La fin qui suit vient à l'improviste.

3. « Un'aura amorosa » - Air de Ferrando

DE « COSI FAN TUTTE »

Air de Tamino

DE « LA FLUTE ENCHANTEE »

« Konstanze » - Air de Belmonte

EXTRAIT DE « L'ENLEVEMENT AU SERAIL »

« Il mio tesoro » - Air de Don Ottavio

DE « DON JUAN »

MURRAY DICKIE

4. Eine kleine Nachtmusik - Serenade pour orchestre à cordes (K.V. 525)

ALLEGRO

ROMANCE (ANDANTE)

MENUETTE (ALLEGRETTO)

RONDO (ALLEGRO)

Du temps de Mozart, il n'était pas rare que des jeunes gens venaient, le soir, faire un hommage musical à leur bien-aimée. Le jeune homme démunie chantait et s'accompagnait lui-même, celui qui disposait d'un peu d'argent louait un petit orchestre.

Ainsi naquit une nouvelle forme d'art, la sérénade, sur laquelle tous les compositeurs de l'époque, ou presque, portèrent leur attention. Si ces sérénades n'étaient plus conçues en vue d'une exécution sous le balcon de la belle, l'instrumentation n'en restait pas moins « intime ». Mozart écrivit toute une série de sérénades dont la plupart, imaginées pour une instrumentation plus importante, se composent de plus de quatre parties.

C'est pourquoi la sérénade en sol (K.V. 525) est appelée « petite » musique de nuit.

DEUXIEME PARTIE

1. Perpetuum mobile (op. 257)

Joh. Strauss jr
(1825-1899)

En 1844, Johann forma un orchestre à lui, à côté de celui de son père. Après la mort de celui-ci, il prit la direction de l'ensemble de son père et en fit une formation célèbre. Pendant sa vie, le jeune Johann connut les plus grands succès avec ses valses et ses opérettes, dont certaines sont des chefs-d'œuvre : « Le baron tzigane », « La chauve-souris ».

Il fit de grandes tournées, notamment à Boston, en Amérique, pour laquelle on lui avait offert cent mille dollars, somme versée préalablement au compte d'une banque viennoise.

Du Beau Danube bleu, une valse écrite à l'origine pour un choeur d'hommes, il fut imprimé, dès la première année, plus d'un million d'exemplaires !

Richard Wagner écrivait de Johann : « Le merveilleux Strauss, le violoniste ensorcelleur, le démon de l'âme musicale du peuple de Vienne ».

2. Liebesleid

Fritz Kreisler

Liebesfreud

(1875 - février 1962)

RENE COSTY

Fritz Kreisler est considéré comme un des plus grands violonistes de notre temps. Il s'est fait un nom de compositeur avec un grand nombre de petits morceaux pleins d'effets et brillament écrits, qu'il fit longtemps passer pour des arrangements de « vieux maîtres » !

Liebesleid et Liebesfreud sont des œuvres charmantes, d'une technique d'écriture éprouvée, pour piano et violon. Les thèmes en sont empruntés à d'anciennes mélodies viennoises.

3. « Le pays du sourire » - ouverture

Franz Lehár
(1870-1948)

Franz Lehár est né à Komorn, en Hongrie, fils d'un maître de chapelle autrichien. Peu avant la représentation de « La veuve joyeuse », sa célèbre opérette, (1905), il était encore maître de musique dans un régiment autrichien. « Le pays du sourire » est une refonte du « Gelbe Jacke », une opérette qui vit le jour en 1923 mais qui ne connaîtra un succès extraordinaire que dans sa forme nouvelle, six ans plus tard.

Ses quelque trente opérettes se distinguent par une richesse mélodique peu ordinaire.

4. a) Deux extraits de « La chauve-souris »

Johann Strauss

Mein Herr Marquis

Spiel ich die Unschuld vom Lande

b) Frühlingsstimmen

c) Geschichten aus dem Wienerwald

MAURICE JEANNEAU MADOUAI